

Podobenství o odpuštění

Pozdrav

Milé sestry a milí bratři, vítám Vás na těchto bohoslužbách, 5. neděli postní, a to slovy apoštolskými: *Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen*

Introit: (Žalm 103, 13-17)

13 *Jako se nad syny slitovává otec, slitovává se Hospodin nad těmi, kdo se ho bojí.*
14 *On ví, že jsme jen stvoření, pamatuje, že jsme prach.*
15 *Člověk, jehož dny jsou jako tráva, rozkvétá jak polní kvítí;*
16 *sotva ho ovane vítr, už tu není, už se neobjeví na svém místě.*
17 *Avšak Hospodinovo milosrdenství je od věků na věky s těmi, kteří se ho bojí, jeho spravedlnost i se syny synů,*

Píseň: EZ 315 – Nás zavolal jsi, Pane

Modlitba

Bože, voláme k Tobě o svítání, pomoz nám modlit se. Pomoz vznést k Tobě mysl, neboť sami to nedokážeme. Temnota je v nás a v Tobě je světlo. V nás je osamocení, leč Ty, nás neopustíš. Upadli jsme na duchu, ale u Tebe je pomoc. Stravuje nás nepokoj, ale ty jsi pokojem. V nás je roztrpčení, v Tobě trpělivost. Nechápeme Tvé cesty, Ty však víš, kudy je třeba jít. Provázej nás po svých cestách jak dnes, tak zítra, až do posledních dnů! Ty víš o cestě pro každého z nás. Do tvých rukou se odevzdáváme. Amen

I. Čtení (Mt 18, 21-31)

21 *Tehdy přistoupil Petr k Ježíšovi a řekl mu: „Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když proti mně zhřeší? Snad až sedmkrát?“*
22 *Ježíš mu odpověděl: „Pravím ti, ne sedmkrát, ale až sedmdesátkrát sedmkrát.“*
23 *„S královstvím nebeským je to tak, jako když se jeden král rozhodl vyžádat účty od svých služebníků.*
24 *Když začal účtovat, přivedli mu jednoho, který mu byl dlužen mnoho tisíc hřiven.*
25 *Protože mu je nemohl vrátit, rozkázal ho pán prodat i s ženou a dětmi a se vším, co měl, a nahradit ztrátu.*
26 *Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: „Měj se mnou strpení, a všechno ti vrátím!“*
27 *Pán se ustrnul nad oním služebníkem, propustil ho a dluh mu odpustil.*
28 *Sotva však ten služebník vyšel, potkal jednoho ze svých spoluslužebníků, který mu byl dlužen sto denárů; chytil ho za krk a křičel: „Zaplat mi, co jsi dlužen!“*
29 *Jeho spoluslužebník mu padl k nohám a prosil ho: „Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to!“*
30 *On však nechtěl, ale šel a dal ho do vězení, dokud nezaplatí dluh.*
31 *Když jeho spoluslužebníci viděli, co se přihodilo, velice se zarmoutili; šli a oznámili svému pánu všechno, co se stalo.*

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

---

Slůvko dětem (lekce 23 - Mojžíš na Orébu) – D. Gaudynová

Modlitba za ty, kteří pomáhají utištěným.

Meditujte o významu jména Jsem, který jsem. Převeďte je do všech časů a zkuste přemýšlet, kdy s námi byl Hospodin v minulosti, jak je s námi teď a co od něj očekáváme.

Píseň: EZ 257 - Děkujem ti, Pane Bože, že nás máš tak rád

Píseň: EZ 749 – Tvá, Pane Kriste, věc to jest

Kázání (Mt 18, 32-35)

32 Tu ho pán zavola a řekl mu: „Služebníku zlý, celý tvůj dluh jsem ti odpustil, když jsi mě prosil;

33 neměl ses také ty smilovat nad svým spoluslužebníkem, jako jsem se já smiloval nad tebou?“

34 A rozhněval se jeho pán a dal ho do vězení, dokud nezaplatí celý dluh. –

35 Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže ze srdce neodpustíte každý svému bratru.“

Milí bratři, milé sestry,

podobenství začíná obrazem **velkého účtování**. To je oblíbený motiv, který se v Ježíšových podobenstvích vrací často, ať už je tím, kdo účtuje, obyčejný hospodář nebo – tak jako v tomto případě – přímo král. Obvykle bývá tento motiv spojen s představou, že král (hospodář, majitel) byl dlouho vzdálen, nechával svým služebníkům volnou ruku, nezasahoval – ale jednoho dne se budou zodpovídat. Všechno v tomto příběhu je přehnané, aby se ukázalo, že jedině **odpuštění a milosrdenství** mohou zachránit svět.

Král zjistí, že mu jeden z jeho služebníků dluží 10 000 hřiven, což je nepoměrné množství, které může vlastnit jen král. Trochu pro představu:

- 1 hřivna = 6000 pracovních dnů
- 10 000 hřiven = 60 000 000 denních mezd
- Splatit takový dluh = pracovat asi 200 000 roků + vůbec nejíst
- 1 hřivna = 36 kg
- 10 000 hřiven = 360 tun drahého kovu
- K přepravě by bylo potřeba 360 nákladních vozů o délce 3 km

Tato přehnaná cifra je ve skutečnosti jen neurčitá představa o tom, **kolik nám toho Bůh dal**. Podobenství pracuje s metaforou, která zobrazuje **hřích jako dluh**. To, co jsme zůstali dlužní – svému životu, svému poslání, svým možnostem. Tento obraz byl zejména v aramejském jazykovém prostředí dobře zabydlený.

Klíčová je však nerovnost dvou částek: naprosto nepředstavitelné, miliardové zpronevěry – a zcela představitelného, statisícového dluhu. Na rovině příběhu reprezentují tuto nerovnost dva světy: svět velké korupce, v níž miliardové „*tunely*“ nakonec projdou (viz udělení milosti v našem státě) – a svět „*obyčejných lidí*“, kteří si své jenom statisícové, nicméně neřešitelné dluhy „*odskáčou*“.

Co to však znamená na rovině aplikace?

1. Na jednu stranu jsme schopni vyznávat, že vůči Bohu jsme **velcí hříšníci**, kteří zůstali dlužní velice mnoho. A doufáme v **odpuštění**, protože co jiného by si s námi Bůh počal... To je onen „*miliardový*“ únik.
2. Na druhou stranu, pokud nám někdo **ublíží**, nebo dokonce dluží nějaké ty (sta)tisíce, je to přece něco jiného a nelze to jen tak odpustit, protože to je přece něco jiného. To jsou „*reálné částky*“.

Onen dvojitý metr z podobenství **aplikujeme na naše hříchy vůči Bohu – a prohřešky našich bližních vůči nám**.

Jak zapadá toto podobenství do kontextu Ježíšovy řeči? Na první pohled je zde překvapivé napětí. Petr navrhoval odpouštět sedmkrát a Ježíš jeho návrh rozšířil na počet přesahující **číslo plnosti**, zde najednou **sám Bůh není příkladem** takového odpuštění a odmítá odpustit, byť jenom podruhé.

Mnohem spíše by se toto podobenství hodilo jako ilustrace k modlitbě Páně: Odpusť nám, jakož i my odpouštíme; a k vysvětlujícímu dodatku této prosby: **jestliže neodpustíte, ani vám nebude odpuštěno**.

Podobenství nás učí, či lépe řečeno nutí **porovnávat částky**, které se nám zdály nesouměřitelné, totiž **náš dluh vůči Bohu** a provinění našich bližních vůči nám. Ve světě jsou milosrdenství a odpuštění **nejisté**, v Božím království jsou však **neochvějně**.

Odpuštění je cosi velice kreativního, co jde za hranice daných skutečností. Vnímá v lidech hlubší dobrotu navzdory tomu, jak jedná. Odpustit znamená všechno prominout a nechat být. Provinilému se tím dává možnost dále a nově žít. **Odpuštění vyžaduje velkou milost**.

Lidé často říkají: „*Chceme spravedlnost*.“ Ale milosrdenství nebo odpuštění je mnohem vznešenější.

„Za koho mě lidé pokládají ... Za koho mě pokládáte vy?“ Ježíše stále obklopuje jakési mystérium, nejen v evangeliích, ale i v dnešní době. Z našich odpovědí na tuto otázku vyplývá i náš vztah k Bohu a naše ochota angažovat se v jeho duchu.

Odpouštět není a nikdy ani nebude snadné. **Je to Boží milost.** Odpustit sedmasedmdesátkrát denně je velice velkorysé. Pro to, kolikrát máme odpustit (být milosrdní), neexistuje žádný limit. Jde o jeden z nejnáročnějších aspektů Kristova učení. Odpuštění je milostí (darem) současně pro toho, kdo je uděluje, i pro toho, kdo je přijímá.

Odpouštění může být velice **obtížné**. C. S. Lewis napsal: „Každý souhlasí, že odpuštění je dobrá myšlenka, dokud sám nemusí odpouštět.“ Dokud však neodpustíme, jsme jako okovy připoutání ke zlu a nemůžeme se pohnout kupředu.

Jestliže máme být připravení odpouštět sedmdesát sedmkrát, pak také budme připravení žádat o odpuštění – a věřit, že je nám odpuštěno – sedmdesát sedmkrát.

Petr se musel divit, když zjistil, že **cesta odpuštění nikdy nekončí**. Později však byl za to vděčný, protože Ježíš odpustil i jemu, když ho on před tím zapřel. Viděl, že odpouští-li Bůh stále, i on může odpouštět. Asi největším tajemstvím Ježíšovy osoby je jasná vazba mezi **utrpením na kříži a jeho posláním**.

Jenže co máme dělat, když nedokážeme odpustit? Místo abychom měli spadeno na bližního, uvážíme, že je to náš hřích, za který máme **Boha prosit o odpuštění**. Už toto pozvání dokáže změnit náš postoj k druhému; myslíme na svých 10 000 dlužných hřiven, které mi odpustil Bůh, a ne na 100 denárů, které můj bližní dluží nám. Amen

Modlitba

Pane, nauč nás ze srdce odpouštět. Víme, že to sami nesvedeme. Často jsme jako ten ničemný služebník! Jsi k nám stále tak dobrý, kdežto i my umíme mít otevřené srdce vůči těm, kdo se proti nám provinují. Smiluj se nad námi! Amen

Ticho – 30 sekund

Píseň: EZ 706 – Důvěřuj se v Pána, ó duše má

Večere Páně

Vyznání vin

Pane Ježíši Kriste, přišel jsi k nám v pokoře a s odpuštěním. Každý má v sobě něco zlého, pokřiveného, něco, čím ubližujeme bližním, a proto ti to předkládáme naše vyznání.

1) Vyznáváme ti, Pane, že jsme ublížili, jak slovem, tak skutkem, vyznáváme ti chvíle, ve kterých jsme zklamali, ve kterých jsme byli nemilosrdní a sobecký.

Když takto poznáváte svou vinu, vyznejte to hlasitým: **VYZNÁVAM**.

2) Pane, Ty jsi ten, který nás přijímá takých, jací jsme. Věříme, že máme v Tobě naději, odpuštění i budoucnost. Spoléháme na tvé milosrdenství.

Kdo takto věříte, vyznejte to hlasitým: **VĚŘÍM**.

3) Pane, protože ty odpouštíš nám a nabízíš nám společenství s Tebou, také my toužíme odpustit všem, kdo se proti nám jakkoli provinili. Nauč nás odpouštět!

Kdo je ochotni odpouštět, vyznejte to hlasitým: **ODPOUŠTÍM**, s pomocí Boží.

Slovo milosti

Přijměte do svých srdcí slovo milosti:

A. Text: (Přísl. 28, 13)

13 Kdo kryje svá přestoupení, nebude mít zdar, ale kdo je vyznává a opouští, dojde slitování.

B. Pozdrav pokoje: „Pozdravte se mezi sebou navzájem slovy – Pokoj tobě“

Apoštolské vyznání víry

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.

Slova ustanovení (1Kor 11, 23-26)

23 Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb,

24 vzdal díky, lámal jej a řekl: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to čiňte na mou památku.“

25 Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to čiňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“

26 Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.

Epikléze (modlitba)

Bože, Duchu svatý, přinášíme chléb a víno, plody tvého stvoření a výsledek lidské práce. Otevři nám oči víry, abychom dnes vnímali přítomnost Vzkříšeného Krista uprostřed nás. Amen.

Pozvání

A tak vše je připraveno. Zváni jsou všichni bez rozdílu církevní příslušnosti. Kdo chcete, přijměte jeho pozvání, ať přicházíte odkudkoli. Přijměte Kristovo pozvání do světa lásky a odpuštění, pravdy a milosrdenství.

Píseň během vysluhování – EZ 380 – Kristus Pán když na smrt šel; EZ 342 – Kristus je má síla,

- *Vezměte a jezte to jest tělo mé, které se za vás vydává.*
- *Vezměte a pijte to jest kalich mé krve, která se prolévá za vás na odpuštění hříchů.*

Propouštění (Žalm 32, 5)

Svůj hřích jsem před tebou přiznal, svoji nepravost jsem nezakrýval, řekl jsem: „Vyznám se Hospodinu ze své nevěrnosti.“ A ty jsi ze mne sňal nepravost, hřích můj.

Děkováná modlitba

Milosrdný Bože, chválíme Tě za tvou dobrotu, z níž každý den přijímáme odpuštění. Děkujeme Ti, že na nás nezapomínáš, ale že nás přijímáš. V důvěře prosíme, učiň z nás své věrné učedníky, kteří dokážou odpouštět.

Píseň: EZ 334 – Hříchy tvý tě jednou doženou

Ohlášky

Přímluvná modlitba

Milostivý a mocný Bůh, pokorně tě prosíme o tvé smilování:

- aby moc zla byla zlomena, skončilo ničení stvoření, aby od své bludné cesty byli odvráceni všichni, kdo ohrožují život kvůli chamtivosti a hlouposti, kvůli touze po moci i po poznání.
- Prosíme tě o odvalu a fantazii, abychom dokázali hledat možnosti, abychom my sami o svém pokání a proměně nejen mluvili, ale už i začali.

Protože jsi milostivý a mocný Bůh, pokorně tě prosíme o tvé smilování:

- pro všechny muže a ženy, kteří musejí učinit těžká rozhodnutí mocenská, hospodářská, soudní.

Protože jsi milostivý a mocný Bůh, pokorně tě prosíme o tvé smilování:

- pro všechny muže a ženy, kteří musejí učinit těžká rozhodnutí na vysokých školách i v médiích. Dej jim, ať slouží míru, pravdě a spravedlnosti.

Prosíme tě také za všechny, kteří kážou tvé slovo či bojují za tvé stvoření;

- dej jim, aby v zápasech rostli a v utrpení zůstávali lidskými.

Prosíme tě za nás, abychom ve všech pokušeních zůstávali kritičtí, abychom se nestali povýšenými nad druhé, abychom se v rozčarováních nestali cynickými, abychom na této podivuhodné zemi žili v naději ve tvé velkolepé království.

Ve všech nouzích voláme o tvou pomoc. V každém štěstí děkujeme za tvé požehnání. S každým nádechem velebíme tvé vznešené jméno, velebíme tebe, věčného a všemohoucího Boha, Otce i Syna i Ducha svatého.

Každý ti v tichosti svěřujeme své osobní modlitby...

Prosíme skrze Krista, našeho Pána, ukazuj nám naši vlastní odpovědnost ve zvěstování evangelia a přijmi i tuto naši společnou modlitbu:

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět' se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Slůvko dětí

Posláni (Iz 55, 6-7)

6 Dotazujte se na Hospodina, dokud je možno ho najít, volejte ho, dokud je blízko.

7 Svévolník ať opustí svou cestu, muž propadlý ničemností svoje úmysly; nechť se vrátí k Hospodinu, slituje se nad ním, k Bohu našemu, vždyť odpouští mnoho.

Požehnání (Nm 6, 24-26)

24 Ať Hospodin ti žehná a chrání tě,

25 ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv,

26 ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.

Píseň: EZ 755 – Aby nás Pán Bůh miloval, miloval